

Besværing 1636—1772 og desuden en Registrering af alle kongelige Breve vedrørende Byerne fra 1611—1720. Endelig er der udarbejdet Registre — Byregistre og Sagregistre — over kgl. Breve, udfærdigede i Kammerekspeditionen (Civildepartementet) 1809—62, samt Register over Breve vedrørende Byernes Bygningsvæsen 1523—60, som findes i den trykte Publikation »Gustaf I's registratur«.

Institutets videnskabelige Virksomhed har været mere begrænset. Bortset fra nogle mindre Afhandlinger er dog nu i 1924 blevet udsendt et stort og omfattende Arbejde af Nils Herlitz: *Svensk stadsförvaltning paa 1830-talet*, som tænkes fortsat med en Fremstilling af den følgende Tids Udvikling paa dette Omraade.

Ax. L.

Om det nordiske Historikermøde i Gøteborg 5.—7. Juli 1923 er der 1924 blevet udsendt en udførlig Beretning, udarbejdet af Mødets Generalsekretær, Lektor Niels Wi mar s o n.

Som Beretningen fremhæver, var Programmet ikke begrænset til den politiske Historie, men omfattede ogsaa økonomisk Historie, Rets- og Kirkehistorie, Litteratur-, Kunst- og Kulturhistorie samt Arkæologi. I Overensstemmelse dermed udgik Indbydelsen fra en Række fremstaaende nordiske Forskere paa alle disse Omraader, deriblandt 7 danske. Ialt deltog 179 Historikere, fra Danmark 28, Estland 2, Finland 8, Island 1, Norge 28 og Sverige 112. Indenfor den danske Repræsentation var der ikke mindre end 19 Studenter og 3 unge Kandidater. Arbejdet var fordelt paa 3 Sektioner, for politisk Historie og Retshistorie, for Litteratur- og Kulturhistorie, samt for Kunsthistorie og Arkæologi, hvortil som den fjerde kom en filologisk Sektion. Beretningen meddeler Titlerne paa de afholdte Foredrag, gør Rede for, hvor de er eller bliver offentliggjort, og giver for de øvrige Vedkommende et udførligt Referat.

Blandt Foredragene, som omfattede mange og vidt spredte Emner kan nævnes: Prof. Eli H e c k s c h e r s om »Den økonomiska innebörden av 1500- och 1600-talens svenska stadsgrundningar«, Prof. A. T a r a n g e r s om »Kongevalg i Norge«, Prof. S v. T u n b e r g s om »Gustav Vasas konungaval år 1523«, Prof. C. G. B e r g m a n s om »Bo och arv«, Arkivar E. N a u m a n n s om »Justitiekanslerämbetet«, Prof. O. R y d b e c k s om »Undersökningar av ärkebiskop Andreas Sunessons grav i Lunds domkyrke år 1923«, Prof. H a l v d a n K o h t s om islandske Annaler, samt Prof. A. R. C e d e r b e r g s om Gustav III og Oppositionen i Sverige i Sommeren og Efteraaret

1788. Desuden behandlede en Række kultur-, litteratur- og kunsthistoriske Emner. Mødets eneste danske Foredragsholder, Dr. phil. Eiler N y s t r ø m, gav en Redegørelse for dansk Kulturhistorie.

Til Møderne sluttede sig forskellige Festligheder, Besøg paa Gøteborg Udstillingen og Udflugter, navnlig til Kungälv og Bohus.

Ax. L.

Rask-Ørsted Fondets Understøttelser til Indkaldelse af fremragende udenlandske Videnskabsmænd som Forelæsere ved Københavns Universitet har ogsaa bragt forskellige Historikere hertil. I Efteraaret 1924 har saaledes Professor ved Berlins Universitet F r i e d r i c h M e i n e c k e holdt tre Forelæsnings om »Machiavelli, Hegel und das Problem des Machiavellismus in der neueren Geschichte« og samtidig i »Historisk Samfund« et Foredrag, »Historische Betrachtungen über die Staatskunst der grossen Mächte«.

Professor Meinecke er vel den mest fremragende nulevende tyske Historiker og indtager baade som Hovedredaktør af »Historische Zeitschrift«, som Udgiver sammen med G. v. Below af »Handbuch der mittelalterlichen und neueren Geschichte« og endelig og ikke mindst som Universitetslærer en førende Stilling, ligesom han ved sin Forskning og hele Personlighed i høj Grad præger store Dele af den opvoksende tyske Historikerungdom.

Meinecke er paa en Gang Statshistoriker og Idéhistoriker; han har med Benyttelse og Omformning af Rankes Metode videreført de bedste Traditioner fra den tyske Historieforsknings Storhedstid. Hans Hovedopgave som Forsker og Lærer har været at skildre Udviklingen af de politiske Strømninger, der skabte det moderne Tyskland, saaledes som det formede sig i det tyske Rige. Udviklingen af tysk Statsfølelse i Brydning med de Faktorer, hvorpaa Preussen var opbygget, Sammensmeltningen og Udviklingen af det 19. Aarhundredes Nationalfølelse og tysk Enhedsstræben med tysk Partikularisme paa den éne Side og Verdensborgerskabsfølelse og de alment europæiske Aandsstrømninger paa den anden Side blev hans Hovedæmne. En Række Værker, der tog Udgangspunkt i de politiske og aandelige Strømninger omkring Aar 1800 og klarlagde Udviklingen frem til det 19. Aarhundredes sidste Aartier, er blevet hans store Indsats i tysk Historieskrivning. Det er Bøger som Biografien af Generalfeltmarskal v. Boyen, »Das Zeitalter der deutschen Erhebung«, den afsluttende Del af Værket om Joseph von Radowitz og frem for alt den indtil nu i 4 Oplag udkomne, overordentlig betydelige